

Številka: 007-789/2017/17
Datum: 7.2.2019
EVA: 2017-3130-0044
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog za sprejem Uredbe o ureditvi nekaterih vprašanj glede pridobivanja premoženja države iz naslova dedovanja – predlog za obravnavo gradiva na seji Vlade Republike Slovenije
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17), je Vlada Republike Slovenije na seji, dne sprejela naslednji:
SKLEP
Vlada Republike Slovenije izdaja Uredbo o ureditvi nekaterih vprašanj glede pridobivanja premoženja države iz naslova dedovanja in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Stojan TRAMTE generalni sekretar
Prejemniki:
<ol style="list-style-type: none">1. Ministrstvo za pravosodje, gp.mp@gov.si;2. Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Sektor za podporo dela KAZI;3. Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si (št. zadeve 007-789/2017);4. Ministrstvo za notranje zadeve; gp.mnz@gov.si;5. Ministrstvo za finance; gp.mf@gov.si;6. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gp.mddsz@gov.si;7. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gp.mkgp@gov.si;8. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, info.skzgrs@gov.si;9. Državno odvetništvo Republike Slovenije, vlozisce.lj@dodv-rs.si;10. Slovenski državni gozdovi, d. o. o., tajninstvo@sidg.si.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- Uroš Korošec, generalni direktor, Ministrstvo za javno upravo;- Biserka Gorišek, podsekretarka, Ministrstvo za javno upravo, biserka.gorisek@gov.si.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- Navedite osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil: /- Navedite s tem povezane stroške, ki bremenijo javnofinančna sredstva ali navedite, da sodelovanje strokovnjaka ni povezano z javnofinančnimi izdatki: /

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive: /		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Zakon o dedovanju predvideva dva primera, ko lahko preide premoženje zapustnikov v last države in sicer: <ul style="list-style-type: none"> a) kot zapuščino brez dedičev oz. ko se vsi dediči dedovanju odpovedo in b) iz naslova omejitve dedovanja. Zakon ne predvideva, kateri subjekt na strani Republike Slovenije sodeluje v zapuščinskih postopkih in kateremu organu se kasneje premoženje izroči. Ker gre v praksi za kompleksno vprašanje z več deležniki, se, z namenom ureditve stanja, predlaga sprejem predmetne uredbe.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: 0,00 € Kratka obrazložitev Predlog Uredbe določa le pravila izvajanja določil ZD v povezavi z ZSPDSLS-1, ki bodo omogočala večjo učinkovitost poslovanja med deležniki in gospodarnost prevzemov premoženja iz naslova 128. člena ZD ter na državni proračun nima nobenega vpliva.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 1. Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. / Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /		

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.) Gre za interni akt države, ki je namenjen zgolj poslovanju med organi, na katere javnost nima vpliva.	
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Rudi MEDVED MINISTER	

PRILOGE:

- obrazec »priloga 2«.

PREDLOG
(EVA 2017-3130-0044)

Za izvrševanje 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 90/14 – ZDU-1I in 51/16 – ZDU-1J), 2. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO in 9/16 – ZGGLRS), 14. v zvezi z 19. členom Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16), 2., 12. in 94. člena Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. 23/17), 12. in 13. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18 – ZSPDSLS-1) ter 9., 128., 129. in 219. člena Zakona o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o ureditvi nekaterih vprašanj glede pridobivanja premoženja države iz naslova dedovanja

1. člen

(vsebina in področje uporabe uredbe)

- (1) Ta uredba določa način sodelovanja med Državnim odvetništvom Republike Slovenije (v nadaljevanju: državno odvetništvo) in upravljavci bodočega premoženja države (v nadaljevanju: upravljavec bodočega premoženja) med zapuščinskimi postopki, v primerih:
- uveljavljanja pravic iz naslova omejitve dedovanja, kot jih določa 128. v povezavi s 129. členom Zakona o dedovanju (v nadaljnjem besedilu: omejitev dedovanja),
 - ko se pričakuje prehod zapuščine brez dedičev na Republiko Slovenijo v smislu 9. v povezavi z 219. členom Zakona o dedovanju (v nadaljnjem besedilu: zapuščina brez dedičev) in
 - ko je Republika Slovenija oporočni dedič ali volilojemnik v skladu z določili Zakona o dedovanju.
- (2) Ta uredba določa način določitve upravljavca premoženja v primerih iz prejšnjega odstavka.

2. člen

(obveščanje o omejitvi dedovanja na nepremičninah)

- (1) Če zapuščino, v kateri je Republika Slovenija prijavila omejitev dedovanja, predstavljajo nepremičnine in se v zapuščinskem postopku ugotovi, da se bo omejitev dedovanja izvedla s prevzemom nepremičnega premoženja zapustnika, državno odvetništvo obvesti o zapuščinskem postopku Ministrstvo za javno upravo, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, družbo Slovenski državni gozdovi, d.o.o. in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
- (2) Obvestilo državnega odvetništva obsega podatke o:
- zapustniku (osebno ime, datum rojstva, zadnje stalno in začasno prebivališče, datum smrti ali razglasitve za mrtvega),
 - opravični številki zapuščinske zadeve,
 - višini terjatve iz naslova omejitve dedovanja,
 - premoženju, ki sestavlja zapuščino,
 - morebitnem predlogu dedičev, na kakšen način naj se zapustnikovo nepremično premoženje omeji,
- ter druge podatke ter pisanja, s katerimi odvetništvo razpolaga in lahko pomembno vplivajo na poslovanje upravljavca bodočega premoženja.
- (3) Državno odvetništvo hkrati z obvestilom iz prejšnjega odstavka zaprosi občino za izdajo potrdila o namenski rabi zemljišč in ga po prejemu posreduje subjektom iz prvega odstavka tega člena.

3. člen
(Obveznost oblikovanja predloga o obsegu omejitve dedovanja za nepremičnine in izkustvena analiza)

- (1) Predlog o načinu izvedbe omejitve dedovanja ali odpovedi pravici v skladu s tretjim odstavkom 129. člena Zakona o dedovanju podaja:
 - Ministrstvo za javno upravo za nepremičnine, ki so po namenski rabi stavbna zemljišča in stavbe;
 - Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS za nepremičnine, ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča, gozdovi in kmetije in po dejanski rabi javne evidence Geodetske uprave Republike Slovenije niso gozdovi;
 - družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o., za nepremičnine, ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča in gozdovi ter so po dejanski rabi javne evidence Geodetske uprave Republike Slovenije gozd.
- (2) Subjekti iz prejšnjega odstavka pred odločitvijo o prevzemu opravijo izkustveno analizo o vrednosti in stroških, ki jih bo prinesla nepremičnina.
- (3) Če se izkustveno pričakuje, da bodo stroški, povezani s prevzemom nepremičnine, večji od njene vrednosti, ali gre za težko unovčljivo premoženje, se Republika Slovenija pravici do omejitve dedovanja na tem delu zapustnikovega premoženja lahko odpove.
- (4) Omejitev dedovanja se opravi na tistih nepremičninah, ki vrednostno najbolj ustrezajo terjatvi iz naslova omejitve dedovanja. Praviloma se omejitev dedovanja opravi na kmetijskih in gozdnih zemljiščih oziroma gozdovih, le izjemoma na stavbnih zemljiščih in stavbah. Pri odločanju se zasleduje cilj, da se prevzema nepremičnine v celoti ali v čim večjem solastniškem deležu.
- (4) Korespondenco med subjekti iz prvega odstavka tega člena vodi Ministrstvo za javno upravo, ki sporoči enotno stališče državnemu odvetništvu.

4. člen
(obveščanje o omejitvi dedovanja in oblikovanje predloga o obsegu omejitve dedovanja za premičnine in finančno premoženje)

Če zapustnikovo premoženje obsega finančno in premično premoženje, državno odvetništvo obvesti o zapuščinskem postopku Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki opravi analizo v smislu drugega odstavka prejšnjega člena, sprejme odločitev o prevzemu in stališče sporoči državnemu odvetništvu.

5. člen
(upravljavec premoženja iz omejitve dedovanja)

- (1) Upravljavec nepremičnine, ki preide v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja in je po namenski rabi:
 - kmetijsko zemljišče, gozd in kmetija ter po dejanski rabi javne evidence Geodetske uprave Republike Slovenije ni gozd, je Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije;
 - kmetijsko zemljišče in gozd ter je po dejanski rabi javne evidence Geodetske uprave Republike Slovenije gozd, ne glede na to, ali je gozd del kmetije ali ne, je družba Slovenski državni gozdovi, d. o. o.;
 - stavbno zemljišče in stavba ter del stavbe, ne glede na dejansko rabo, je Ministrstvo za javno upravo.
- (2) Če je nepremičnina, ki preide v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja, po namenski rabi deloma stavbna, deloma kmetijska in deloma gozdna, vendar je v deležu večjem od 50 % v območju stavbnih zemljišč, je upravljavec nepremičnine Ministrstvo za javno upravo.

- (3) Če je nepremičnina, ki preide v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja, v deležu večjem od 50 % v območju kmetijskih zemljišč ali gozdov, jo prevzame Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov ter družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o., ki z zemljiščem upravljata upošteva njegovo dejansko rabo v smislu prve in druge alineje prvega odstavka oziroma skladno z njunimi medsebojnimi dogovori za dele zemljišč, ki so po namenski rabi stavbna.
- (4) Če so nepremičnine iz prejšnjih odstavkov medsebojno neločljivo funkcionalno povezane, je upravljavca vseh nepremičnin tisti subjekt, ki bi postal upravljavca nepremičnine, ki ima po podatkih množičnega vrednotenja Geodetske uprave Republike Slovenije najvišjo vrednost.
- (5) Nepremičninam, ki preidejo v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja in upravljavca ni mogoče določiti po pravilih iz prejšnjih odstavkov, se le ta določi skladno z 11. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18).
- (6) Upravljavca premoženja in denarnih sredstev, ki preide v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.
- (7) Upravljavca finančnega premoženja, razen denarnih sredstev, ki preide v last Republike Slovenije iz omejitve dedovanja je Ministrstvo za finance.
- (8) Državno odvetništvo posreduje pravnomočen sklep o dedovanju pristojnim upravljavcem po tem členu.

6. člen **(obveščanje pri zapuščinah brez dedičev)**

- (1) Glede ravnanja državnega odvetništva v zvezi z obvestili, ki jih sodišče pri zapuščinah brez dedičev pošlje v skladu s 142. a členom Zakona o dedovanju, se smiselno uporabljajo določbe 2. člena te uredbe.
- (2) Če zapustnikovo premoženje obsega finančno premoženje, orožje in druge premočnine, državno odvetništvo o teku zapuščinskega postopka obvesti upravljavca bodočega premoženja, kot so določeni v drugem odstavku 7. člena te uredbe.

7. člen **(upravljavca zapuščine brez dedičev)**

- (1) Upravljavca nepremičnega premoženja zapuščine brez dedičev se določi na način, kot je določen v 5. členu te uredbe.
- (2) Upravljavca zapuščine brez dedičev, ki obsega:
 - finančno premoženje, je Ministrstvo za finance;
 - orožje, je Ministrstvo za notranje zadeve;
 - vozila, plovila in druge premočnine, razen orožja, je Ministrstvo za javno upravo.
- (3) Državno odvetništvo posreduje pravnomočen sklep o dedovanju pristojnim upravljavcem po tem členu.

8. člen **(podatki o namenski in dejanski rabi)**

- (1) Namenska raba se povzema iz potrdil, ki jih izdaja občina.

- (2) Dejanska raba se povzema po podatkih iz javne evidence Geodetske uprave Republike Slovenije.

9. člen
(obveščanje pri oporočnem dedovanju in volilih)

- (1) Če je iz oporoke ali izjave zapustnika o volilu razvidno, kateremu upravljavcu želi zapustnik zapustiti premoženje, državno odvetništvo slednjega obvesti o vseh podatkih, ki so navedeni v drugem odstavku 2. člena te uredbe.
- (2) Če upravljavec bodočega premoženja iz oporoke ali izjave o volilu ni razviden, se glede obveščanja smiselno uporabljajo določila 6. in 7. člena te uredbe.
- (3) Upravljavec bodočega premoženja iz prejšnjih odstavkov opravi analizo o vrednosti in stroških, povezano s premoženjem v smislu, kot ga določa 3. člen te uredbe, ter sporoči državnemu odvetništvu izjavo, ali sprejema oporočno premoženje oziroma volilo.
- (4) Če je v primeru iz prvega odstavka tega člena predmet zapuščine premoženje, za katerega je upravljavec določen s predpisi in ta ni isti, kot ga je določil zapustnik, oporočni dedič oziroma volilojemnik poskrbi za prenos pravice upravljanja, skladno z veljavnimi predpisi.

10. člen
(vpis upravljavca v evidence)

- (1) Upravljavec iz 5., 7. in 9. člena te uredbe je dolžan poskrbeti za vpis podatka o upravljavcu v evidence, ki jih določajo predpisi za posamezno vrsto premoženja.
- (2) Za vpis podatka o upravljavcu nepremičnin, ki jih prevzame družba Slovenski državni gozdovi d.o.o., poskrbi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na predlog te družbe.

11. člen
(podpora Ministrstvu za javno upravo pri prevzemanju premoženja in ugotavljanju njegovega dejanskega stanja)

Pri prevzemanju, ugotavljanju dejanskega stanja in ravnanju s premoženjem iz naslova omejitve dedovanja in zapuščine brez dedičev, katerega upravljavec je po tej uredbi Ministrstvo za javno upravo, je dolžna nuditi podporo tista upravna enota, na območju katere premoženje leži.

12. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2017-3130-0044

Vlada Republike Slovenije
Marjan ŠAREC l.r.
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Predlagana Uredba nima izrecne pravne podlage v zakonih, za izvrševanje katerih se sprejema. Njena vsebina se dotika notranje organizacije in dela več deležnikov v zapuščinskih postopkih. Iz tega razloga je Ministrstvo za javno upravo, na podlagi 21/4 člena Zakona o Vladi RS, prvotno predlagalo sprejem sklepa z identično vsebino. Na tovrsten predlog je imela pripombe Služba Vlade RS za zakonodajo, ki v svojem dopisu z št. 477-1/2017, z dne 22.6.2017 pravi, da je *vsebina sklepa tako abstraktne in splošne narave, da bi bilo bolj primerno, da se jo sprejme v obliki Vladne uredbe* in sicer za potrebe izvajanja določil šestih predpisov. Po mnenju te službe je vladna uredba potrebna tudi zato, ker *vsebuje pravice in obveznosti Državnega odvetništva, SKZGRS in SiDG, ki niso pod Vladno ingerenco in jim vlada, kot oblastveni organ, ne more določati obveznega ravnanja z lastnimi akti poslovanja.*

Vlada RS lahko na podlagi 21/1 člena Zakona o Vladi, podrobneje ureja in razčlenjuje v zakonu ali drugem aktu DZ določena razmerja. Pri tem se mora držati okvira, namena in kriterijev predpisa. Pri tem ni potrebno izrecno zakonsko pooblastilo, če ne gre za uresničevanje pravic in obveznosti državljanov in drugih oseb.

V konkretnem primeru gre za situacijo, kot jo določa 21/1 člen Zakona o Vladi RS. V zapuščinskih postopkih gre namreč za uresničevanja interesov Republike Slovenije, katero pa za posamezne vrste premoženja zastopajo različni subjekti. Ker so med njimi tudi takšni, ki ne sodijo v sistem državne uprave v ožjem smislu, je potreben sprejem Uredbe v predlagani obliki.

2. Rok za izdajo uredba, določen z zakonom:

/

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna:

/

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona:

S predlagano Uredbo se v prvi vrsti ureja korespondenca med Državnim odvetništvom RS in bodočimi upravljavci premoženja iz zapuščinskih postopkov. S tem se olajšuje delo državnega odvetništva, ki mora sodišču zastopati interese Republike Slovenije. Ker zapuščino večinoma predstavlja premoženje, ki ga po pravnomočnosti sklepa o dedovanju prevzemajo različni upravljavci, pogosto prihaja tudi do različnih stališč o isti stvari, ki jo je potrebno za potrebe sodišča predhodno uskladiti.

Sekundarno uredba podrobneje razčlenjuje način določitve upravljavca premoženja prejetega iz zapuščin. Kljub temu, da le tega vsaj za nepremičnine določajo že ZDU – 1I, ZSKZGRS in Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije, prihaja v praksi do težav še zlasti v primerih, ko gre za mešano namensko rabo. Za premično premoženje pa upravljavec trenutno ni določen z nobenim predpisom, zaradi česar je ureditev nujna.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu:

Predlagana Uredba je v prvi vrsti potrebna zaradi težav, ki se v praksi pojavljajo pri koordinaciji različnih deležnikov tekom zapuščinskih postopkov in kasneje pri prevzemanju premoženja, ki ga Republika Slovenija pridobi iz naslova omejitve dedovanja ter zapuščin brez dedičev. Zakon o dedovanju govori zgolj o »Republiki Sloveniji« in ne o konkretnih subjektih, ki zanjo uveljavljajo pravice in obveznosti iz tega naslova.

Po Zakonu o državnem odvetništvu, pred sodišči Republiko Slovenijo zastopa Državno odvetništvo RS. Le to stališča za Republiko Slovenijo oblikuje s pomočjo državnih organov, organov v sestavi itd., ki so pristojni za posamezno področje. Področni zakoni za posamezno vrsto premoženja sicer določajo, kdo so »pristojni organi«. Za nepremično premoženje so to:

- Ministrstvo za javno upravo na podlagi ZDU-1I in ZDU-1J;
- SKZGRS na podlagi Zakona o SKZGRS ter
- SiDG na podlagi Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije.

Za premično in finančno premoženje trenutno upravljavca na področju zapuščin brez dedičev določa Sklep Vlade RS št. 47800-10/2009/3, z dne 30.7.2009 v povezavi s sklepom št. 47800-9/2016/9 z dne 12.7.2016. Upravljavec premičnega in finančnega premoženja, ki ga država prevzame iz naslova omejitve dedovanja, formalno ni določen z nobenim splošnim aktom.

Prvi člen predloga Uredbe ureja korespondenco med Državnim odvetništvom in bodočimi upravljavci premoženja iz zapuščinskih postopkov. Cilj ureditve je olajšanje poslovanja Državnega odvetništva, ki mora ne sodišču zastopati interese Republike Slovenije. Ker zapuščino večinoma predstavlja premoženje, ki ga po pravnomočnosti sklepa o dedovanju prevzemajo različni upravljavci, pogosto prihaja tudi do različnih stališč o isti stvari, ki jo je potrebno za potrebe sodišča predhodno uskladiti.

Drugo področje, na katerega se posega z uredbo pa je določitev upravljavca zaradi:

- vključevanja le tega v sam zapuščinski postopek ter
- kasnejšega prevzema posamezne vrste premoženja.

Predmet uredbe pa je tudi premoženje, ki ga država pridobi iz naslova oporočnega dedovanja ali volil.

K 2. členu:

Pri omejitvi dedovanja je nosilec terjatve Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je izplačevalec denarnih socialnih pomoči in drugih socialnih prejemkov. Republika Slovenija lahko v primerih, ki jih določa zakonodaja s področja socialnega varstva, ob smrti prejemnikov denarnih socialnih pomoči in transferov, v zapuščinski postopek prijavi terjatev za povračilo le te – t.i. omejitev dedovanja, ki je po svoji naravi izločitvena pravica. Povračilo je mogoče opraviti tako, da dediči izplačajo terjatev v denarju. V kolikor tega bodisi ne želijo, bodisi ne zmorejo, je povračilo mogoče opraviti s prenosom dela zapustnikovega premoženja v last Republike Slovenije.

Do 1.1.2017 je premoženje, ki je prešlo v last Republike Slovenije na podlagi omejitve dedovanja po 128. členu Zakona o dedovanju, prevzemalo MDDSZ. V praksi je to pomenilo, da je upravljalo s finančnim in premičnim premoženjem ter stavbnimi zemljišči in stavbami. Kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove je MDDSZ predajalo v nadaljnje upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS oz. družbi Slovenski državni gozdovi, d. o. o., ki sta zakonska upravljavca tovrstnega premoženja. Pri določanju upravljavca je MDDSZ za vsako parcelo posebej predlagalo sprejem sklepa Vlade RS. Gre za cca 800 sklepov letno, kar je močno obremenjujoče za delovanje tako ministrstva samega, kot tudi dela Vlade RS.

Z uveljavitvijo 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 90/14, ZDU-1I), je bilo v okviru projekta »centralizacija državnega nepremičnega premoženja«, upravljanje s stavbnimi zemljišči ter stavbami, ki jih je RS dobila v last na podlagi 128. člena ZD, preneseno iz MDDSZ na Ministrstvo za javno upravo. Z MDDSZ je Ministrstvo za javno upravo v letih 2016 v zvezi s tem prenosom opravilo več usklajevalnih sestankov. Na njih je prišlo do zaključne ugotovitve, da s 1.1.2017 MDDSZ izvajanje omejitev dedovanja v zapuščinskih postopkih vodi na enak način, kot doslej. Izjema so primeri, ko se na zapuščinskih narokih izkaže, da je omejitev dedovanja mogoča le na nepremičnem premoženju. MDDSZ tako še naprej:

- Državnemu odvetništvu posreduje podatke o višini terjatve,
- preverja, ali so dediči socialno ogroženi in omejitev iz tega razloga ni mogoča,
- prevzema denarna nakazila dedičev, ki socialno pomoč vrnejo iz lastnih denarnih tokov in
- prevzema denarna sredstva zapustnikov ter premično premoženje.

V kolikor se tekom zapuščinskega postopka izkaže, da omejitve dedovanja ni mogoče uresničiti na

nobenega od zgoraj naštetih načinov, možen pa je prevzem nepremičnin, MDDSZ ni pristojen niti za podajanje predlogov, niti prevzemanje tovrstnega premoženja. Iz tega razloga je bil med MDDSZ, MJU, SKZGRS in SiDG dosežen dogovor, da se že v zapuščinske postopke vključuje te subjekte in sicer na način, kot je viden iz 2. člena predloga Uredbe.

V praksi trenutno prihaja do več nepotrebnih zastojev in težav, zaradi česar je predlagani način dogovarjanja in koordinacije nujen. Od 1.1.2017 dalje se je v praksi izkazalo, da MDDSZ in DODV obvešča MJU, SKZGRS in SiDG le o pravnomočno končanih zadevah. Ministrstvo za javno upravo ugotavlja, da je bilo v preteklosti s strani MDDSZ v slednjih predlaganih več negospodarnih prevzemov, ki bodo proračunu prinesli več stroškov, kot je vrednost prevzetega premoženja na pr.:

- majhni solastniški deleži (na pr. 147573/500000) na več parcelah, čeprav bi bil možen dogovor za večji delež na eni parceli;
- solastniški delež na majhni parceli, ki je del kompleksa javne šole;
- solastniški delež na objektu, ki se nahaja na plazu;
- solastniški delež na javni lokalni cesti;
- solastniški delež na stanovanju, obremenjenem z več hipotekami, v katerem prebiva prezadolžen solastnik;
- itd.

Predlagana rešitev je po mnenju Ministrstva za javno upravo nujna, saj so zgoraj naštetih bodoči upravljavci zainteresirani za podajo ekonomsko čim ugodnejšega predloga. Princip korespondence je povzet po protokolu, ki je že utečen pri zapuščinah brez dedičev in se je v praksi izkazal za učinkovitega.

K 3. členu:

Predlog 3. člena določa režim odločanja o vrsti in smotrnosti prevzema premoženja po 128. členu ZD. Ker je v praksi pričakovati najmanj stroškov oziroma obveznosti s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, je določeno, da se primarno prevzema slednje. Tovrstna zemljišča so v primerjavi s stavbnimi tudi manj vredna, zaradi česar je večja možnost, da bo RS lahko postala večinska lastnica določene nepremičnine. To pa je tudi pogoj za lažje upravljanje in razpolaganje.

129. člen ZD določa, da se lahko RS pravici do omejitve dedovanja tudi odpove, če bi prevzeto premoženje za državo pomenilo več stroškov, kot je njegova vrednost. Predlog določa način in obveznost tovrstnega presojanja.

K 4. členu:

Nosilec terjatve iz naslova omejitve dedovanja je ministrstvo za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti. Ker drug zakon ne določa drugače, je tako tudi upravljavec premičnega in finančnega premoženja, ki ga prevzame iz tega naslova. Iz tega razloga je smiselno, da se o smotrnosti prevzema odloči ta organ.

K 5. členu:

Predlog določa princip določanja upravljavca premoženja, ki pravnomočno preide na RS na podlagi 128. člena ZD. Načeloma so upravljavci nepremičnin sicer res določeni s področnimi zakoni (MJU z 19. členom ZDU-1I; SKZGRS z 2. členom ZSKZGRS, SiDG s 14. in 19. člen ZGGRS). Vendar pa te določbe ne zadostujejo za konkretizacijo določitve upravljavca. V skladu z določili Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, v povezavi z Uredbo o vpisu upravljavcev v zemljiški kataster in kataster stavb, je potrebno posamične primere konkretizirati, kar rešuje obravnavani člen generično, na določljiv način – torej ne z navedbo konkretnih identifikatorjev nepremičnin, jih je pa v posameznem primeru mogoče določiti s pomočjo danih kriterijev.

Predvideno je, da se Ministrstvo za javno upravo določi za upravljavca nepremičnin, ki so po namenski rabi pretežno ali v celoti stavbna zemljišča, skupaj s stavbami in deli stavb. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in družba Slovenski gozdovi d.o.o. pa vsega, česar MJU ni dolžan prevzeti. Ta dva subjekta upravljavstvo določata po dejanski rabi, ki jo vodi GURS. Družba SiDG prevzema vsa zemljišča, ki so po namenski rabi v pretežnem delu kmetijska zemljišča in gozdovi in so po Pravilniku o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč gozdovi (šifra 2000). Vsa

ostala zemljišča prevzema Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Posebnost od zgoraj navedenega so stavbna zemljišča, ki so neločljivo funkcionalno povezana s kmetijskimi oz. gozdnimi zemljišči, čeprav niso kmetije. V praksi je namreč že nekajkrat prišlo do primera, ko je takšno zemljišče locirano tako, da ga kmetijsko zemljišče obkroža oz., da se stavba nahaja na stavbnem in kmetijskem zemljišču hkrati. Takšna zemljišča so tako neločljivo povezana, saj je njihova uporaba možna izključno, če se ju ne loči. Drugače povedano, takšno zemljišče je lahko v pravnem prometu izključno kot zaključena celota. Izkazalo se je, da imajo posamezni upravljavci nepremičnin precej različno politiko upravljanja. V teh primerih je izjemno težko doseči soglasje tako o načinu upravljanja, v primeru prodaje pa tudi o ceni. V določenih primerih, ko gre poleg omenjenega problema, še za solastniški delež, se je celo zgodilo, da je na pr. eden od upravljavcev s solastnikom dosegel soglasje o načinu delitve oz. izvrševanju lastniških upravičenj, vendar zaradi različnih stališč preostalih upravljavcev državnega premoženja, zadeve de facto ni mogoče urediti drugače, kot po sodni poti, kar povzroča dodatne, nepotrebne stroške, včasih pa celo izgubo kupca. Z namenom lažjega in hitrejšega poslovanja, je tako predlagana ureditev smiselna.

V kolikor bi država dobila v last nepremičnino, ki ne spada v nobeno od zgoraj naštetih kategorij, se upravljavca določi s sklepom vlade, upošteva se posebnosti nepremičnine (na pr. ceste, vodna zemljišča itd.).

MDDSZEM ostaja še naprej upravljavec premoženja in denarnih sredstev, skladno z določili ZJF, pa je upravljavec finančnega premoženja Ministrstvo za finance..

K 6. členu:

Ta del uredbe ureja prevzemanje premoženja iz zapuščin, pridobljenega na podlagi 9. in 219. člena ZD – to je v primerih, ko zapustnik nima dedičev oz. se le ti dedovanju odpovedo. Samo obveščanje tekom zapuščinskih postopkov določa že 142.a člen ZD. Le ta govori zgolj o Republiki Sloveniji. S predlagano uredbo pa je natančneje določeno, katere subjekte na strani RS se obvešča o zadevah.

K 7. členu:

Upravljavci nepremičnega premoženja iz zapuščin brez dedičev oz. če se le ti slednji odpovedo, so isti, kot pri premoženju, pridobljenem na podlagi 128. člena ZD. Za finančno premoženje (denarna sredstva, terjatve, deleži v gospodarskih družbah) je v tem primeru pristojno Ministrstvo za finance, za orožje Ministrstvo za notranje zadeve (skladno z Navodilom o ravnanju z izročnim, najdenim, zaseženim ali odvzetim orožjem št. 1343-01-216-54/2002, z dne 22.9.2003) ter MJU za vozila, plovila in druge premične stvari.

K 8. členu:

Obravnavani člen določa, iz katerih evidenc se povzema podatke o namenski ter dejanski rabi zemljišč, kar je tudi kriterij za določitev upravljavca posamezne nepremičnine.

K 9. členu:

V primerih, ko zapustnik z oporoko določi kot svojega dediča državo, državno odvetništvo preveri, ali je mogoče bodočega upravljavca razbrati iz dokumenta samega. Le tega nato ustrezno obvesti o dediščini oz. volilu. Organ, kateremu naj bi bilo premoženje izročeno nato preveri, ali je prevzem gospodaren. V kolikor bi prevzem prinesel več stroškov, kot koristi, lahko prevzem dediščine oz. volila, zavrne.

Če je predmet oporočnega premoženja oz. volila na pr. nepremičnina, s katero po specialnem predpisu upravlja točno določen upravljavec (na pr. kmetijska zemljišča, gozdovi, ...) in ta ni tudi oporočni dedič oz. volilojemnik, slednji po prevzemu premoženja poskrbi za ustrezen prenos pravice upravljanja, s čimer se doseže tudi zakonitost upravljanja s tovrstnim premoženjem.

K 10. členu:

Člen določa obveznost upravljavca, da se podatek vpiše v ustrezne evidence (zemljiška knjiga, zemljiški kataster, kataster nepremičnin, evidenca osnovnih sredstev, evidence nepremičnin v lasti države, register motornih vozil itd.), kar je pomembno z vidika publicitete o pristojnosti za poslovanje s posamezno premoženje oz. nepremičnino.

K 11. členu:

Premoženje iz naslova dediščin, je razpršeno po ozemlju celotne države. Z namenom racionalizacije dela Ministrstva za javno upravo je dosedanja praksa kot najgospodarnejše pokazala, da pri zbiranju osnovnih informacij o stanju premoženja in upravljanju, pomoč na terenu nudi posamezna Upravna enota, saj so le te teritorialno razpršene po ozemlju celotne države.

K 12. členu:

Uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.